

omfattes musikværker ikke af bestemmelsen. Efter motiverne til § 42 indebærer bestemmelsen, at filmproducenten erhverver rettighederne til offentlig fremførelse af filmen, herunder i biografer og i fjernsynet, samt ret til at fremstille og sprede de hertil nødvendige eksemplarer. Derimod har der hersket tvivl om, hvorvidt bestemmelsen omfatter spredning af filmen ved videoudlejning o.lign.

Den gældende formodningsregel i § 42 skal ses i sammenhæng med lovens § 58, stk. 5, hvorefter § 42 ikke finder anvendelse på filmværker, der som hjemland har et andet Bernerunionsland, som har tiltrådt konventionens Paris-akt af 1971. For sådanne filmværker gælder i stedet § 6 i kgl. anordning nr. 452 af 18. juni 1990 om anvendelsen af ophavsretsloven i forhold til andre lande mv. Efter anordningens § 6 indebærer aftaler om at medvirke ved indspilning af filmværker, at ophavsmændene, såfremt andet ikke følger af aftalen, ikke kan modsætte sig, at eksemplarer af værket fremstilles eller spredes til almenheden, at værket fremføres offentligt, eller at værkets tekst indtales eller på anden måde gengives på et andet sprog.

Baggrunden for den gældende bestemmelse i § 42 om filmatiseringsaftaler er Bernerkonventionens art. 14 bis, der blev gennemført ved Stockholm-revisjonen i 1967. Efter denne bestemmelse gælder det bl.a., at ophavsmænd, der har ydet bidrag til fremstillingen af et filmværk, ikke kan modsætte sig filmværkets reproduktion, spredning, offentlige fremførelse mv., eller at filmværket forsynes med undertekster eller eftersynkroniseres. Bestemmelsen kan fraviges ved aftale. Bestemmelsen omfatter ikke ophavsmænd til allerede eksisterende værker, fx litterære eller dramatiske forlæg, som måtte være genstand for en filmatisering. De enkelte unionslande kan endvidere bestemme, at bestemmelsen ikke skal finde anvendelse på ophavsmænd til drejebøger, dialoger og musikværker, som er frembragt med henblik på fremstillingen af filmværket, og heller ikke på filmværkets hovedinstruktør.

Lovforslagets § 58 medfører følgende ændringer i forhold til formodningsreglen i den gældende lovs § 42:

- Det præciseres, at bestemmelsen - ud over offentlig fremførelse samt tekstning og eftersynkronisering - tillige omfatter enhver form for eksemplar-fremstilling og spredning af en film.
- Den personkreds, som omfattes af formodningsreglen, indsnævres, idet bestemmelsen ikke skal finde anvendelse på aftaler om filmatisering af allerede eksisterende værker, på drejebøger, dialoger og musikværker, som er frembragt med hen-

blik på fremstillingen af filmen, eller på filmens hovedinstruktør.

Herudover er der kun foreslået ændringer af re-daktionel og sproglig karakter.

Den foreslåede bestemmelse er udformet i nær overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 14 bis. Herved overflødiggøres de hidtidige særregler i ophavsretslovens § 58, stk. 5, for filmværker fra andre Bernerunionslande.

Ophavsretsudvalget har behandlet formodningsreglen om filmaftaler i betænkning nr. 1000/1984 og betænkning nr. 1197/1990. Udvalgets overvejelser i den førstnævnte betænkning førte ikke til ændringsforslag. I betænkning nr. 1197/1990 har et flertal i udvalget stillet forslag om en formodningsregel stort set svarende til lovforslagets § 58.

Baggrunden for udvalgsforslaget er, at man finder det utilfredsstillende, at danske film efter gældende ret undergives en anderledes regulering end udenlandske film, ikke mindst fordi Bernerkonventionens regler afspejler den fremherskende internationale tendens på området. Desuden finder man, at de gældende reglers struktur gør dem vanskeligt tilgængelige.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvilke udnyttelsesrettigheder formodningsreglen skal omfatte, finder udvalget, at det i lyset af den aftalestruktur, som er slået igennem på filmområdet, er mindre betænkeligt at gennemføre en mere generel affattelse af formodningsreglen i overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 14 bis.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvilke ophavsmænd og værker der skal omfattes af formodningsreglen, sætter udvalget spørgsmålstegn ved, om der er behov for et så bredt anvendelsesområde for formodningsreglen, som den har i sin nuværende affattelse, herunder særlig i relation til allerede eksisterende værker. Lovgivningen bør efter udvalgets opfattelse snarere tilskynde parterne til at indgå aftaler end at gøre disse overflødige.

Et mindretal i Ophavsretsudvalget kan tiltræde udvalgsflertallets forslag om at ændre bestemmelsen, således at den kan anvendes på alle film, uanset hjemland, og at den bringes i nær overensstemmelse med Bernerkonventionens art. 14 bis. Mindretallet finder imidlertid ikke, at der foreligger afgørende begrundelser for at undtage andet end allerede eksisterende værker og musikværker, der er frembragt med henblik på filmværket, fra formodningsreglen.

Danmarks Radio og IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark har under høringen lagt vægt på, at ophavsmanden til drejebøger, dialoger